U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Lenky Kaniové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci **žalobce: S. M.,** zast. JUDr. Janou Kuřátkovou, advokátkou se sídlem Polní 980/92, Brno - Štýřice, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2010, č. j. OAM-97/ZA-06-ZA14-2010, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2011, č. j. 56 Az 47/2010 - 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni stěžovatele, JUDr. Janě Kuřátkové, advokátce se sídlem Polní 980/92, Brno - Štýřice, **se přiznává** odměna za poskytnutou právní službu ve výši **5 760 Kč**. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), ze dne 1. 4. 2010, č. j. OAM-97/ZA-06-ZA14-2010, kterým mu nebyla podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělena mezinárodní ochrana.

Ze správního a soudního spisu vyplývají následující podstatné skutečnosti. Stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále též

jen „ČR“) dne 11. 3. 2010, po té, co bylo vydáno rozhodnutí o jeho správním vyhoštění na dobu tří let. Sám stěžovatel nepopírá, že žádost podal ve vztahu k této skutečnosti (viz Protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany). V žádosti a během pohovoru uvedl, že od roku 2000 nelegálně pobývá v ČR. Z Ukrajiny poprvé odešel v roce 1995, neboť v roce 1994 založil s kamarádem hnutí za Zakarpatskou Rus a sepsali petici za autonomii této oblasti. Tuto petici se snažil doručit státnímu orgánu, byl však napaden a zbit. Podruhé se mu již petici doručit podařilo, ale byl následně rovněž zbit a hospitalizován. Během pobytu v nemocnici dostal výhrůžný dopis, že pokud se vrátí domů, odnese to celá jeho rodina. Tento incident byl vyšetřován policií, která mu však řekla, že dokud neuvede jména útočníků, nebude schopna s věcí nic dělat. Neví, jak byl případ ukončen. Stěžovatel má za to, že všechny útoky na jeho osobu jsou iniciativou státních orgánů z Užhorodu, protože si nepřejí autonomii Zakarpatské Rusi. Následně ze strachu o své zdraví a život odešel z Ukrajiny do ČR, kde získal pracovní vízum. Po roce se chtěl vrátit, ale kamarád mu řekl, ať ještě zůstane v České republice. Zaměstnavatel mu však odmítl vydat na doporučení někoho z Ukrajiny doklady, na základě nichž mu mělo být prodlouženo pracovní vízum. Stěžovatel je opět názoru, že vše proběhlo na popud státních orgánů z Užhorodu. Od té doby opakovaně vycestovával na Ukrajinu a zpět do České republiky na základě pozvánek, až v roce 2000 již zůstal nelegálně na území ČR. Po příjezdu ho napadli a zbili na nádraží v Praze čtyři neznámí lidé, přičemž je názoru, že šlo o příslušníky Luhaňské brigády. Rovněž mu sebrali veškeré doklady. Žádost o udělení mezinárodní ochrany podává z důvodu, že se nemůže vrátit domů, kde se obává ohrožení života a zdraví, že nechce působit problémy rodině, chce mít klid, Česká republika je pro něj cílovým státem. Zároveň nikdy nekontaktoval svůj zastupitelský úřad. O osudu hnutí za autonomii Zakarpatské Rusi nic neví, ani neví, zda ostatní příslušníci hnutí měli jakékoli problémy. Od své matky ví, že se po něm na Ukrajině stále někdo shání. O udělení azylu nikdy před tím nežádal. Na otázku, proč již dříve nepožádal o azyl, odpověděl, že až nyní mu byl cizineckou policií udělen zákaz pobytu, a kdyby jej policie následně kontrolovala, byl by ihned poslán do vlasti. Po příjezdu do ČR měl strach o azyl požádat, neboť by tím specifikoval místo svého pobytu, a tak by si ho lidé z Ukrajiny, kterých se obává, našli. Stěžovatel uvedl, že on ani nikdo z jeho rodiny nebyli členy žádné politické strany nebo jiné organizace. Na závěr uvedl, že nemá žádné závažné zdravotní problémy.

Žalovaný žádost posoudil ve smyslu § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu a neshledal ji důvodnou. Stěžovatel proto podal žalobu ke krajskému soudu. Tento soud se se závěry žalovaného ztotožnil a žalobu zamítl. Rozsudek krajského soudu stěžovatel napadl kasační stížností.

Vzhledem k tomu, že se v daném případě jedná o řízení o udělení mezinárodní ochrany, je nutno se nejdříve ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zabývat otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy

stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Na základě výše uvedeného lze shrnout, že kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany je přípustná v následujících typových případech:

1. Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.
2. Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
3. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
4. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*. Přitom se o zásadní právní pochybení bude v konkrétním případě jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, a za další pokud krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Je tedy patrno, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V kasační stížnosti napadl stěžovatel shora uvedený rozsudek krajského soudu z důvodů obsažených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Ve prospěch přijatelnosti kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že žalovaný nesprávně posoudil věrohodnost a vážnost důvodů jeho žádosti o azyl v důsledku toho, že tuto žádost podal až po deseti letech svého pobytu v ČR. Stěžovatel tento postup zvolil proto, že do ČR přicestoval z důvodu pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve státě jeho původu. Když do ČR přicestoval, záhy se setkal s působením Luhaňské brigády v ČR, a to v případě jeho zaměstnavatele, kdy mu nebylo prodlouženo pracovní vízum, nebo když byl v roce 2000 přepaden neznámými pachateli, kteří mu ukradli cestovní pas. Uvádí, že měl z těchto lidí strach. Pokud by zažádal o azyl, specifikoval by tak místo svého pobytu, lidé z Ukrajiny, kteří jsou organizováni v Luhaňské brigádě, by ho tak mohli vyhledat. Obavy stěžovatele byly dále znásobeny po té, co se od své matky dozvěděl, že se o jeho osobu v zemi původu stále někdo zajímá. Přestože tyto důvody uvedl rovněž v pohovoru u žalovaného, ten k nim ovšem vůbec nepřihlédl, naopak ke stěžovateli od počátku přistupoval jako k osobě nevěrohodné. Stěžovatel upozorňuje na to, že krajský soud tento postoj nesprávně přejal. Nesouhlasí s krajským soudem, že by bylo nelogické tvrzení, aby původcem stěžovatelových problémů v ČR byla stejná skupina lidí, kteří mu vyhrožovali, že se nemá vracet na Ukrajinu, a to s ohledem na působnost Luhaňské brigády v ČR. Takový přístup dle stěžovatele nezohledňuje specifika žadatelů o azyl, kteří se dostávají do neznámého prostředí, ve kterém se často neorientují. Stěžovatel opakuje, že jakmile se zde setkal s lidmi z Ukrajiny, dostal strach svůj pobyt zde legalizovat.

Dále stěžovatel namítá, že v rámci rozsudku krajského soudu nebyly zohledněny jeho námitky o neschopnosti bezpečnostních složek země jeho původu zajistit mu účinnou ochranu. Podotýká, že krajský soud v rozsudku uvedl, že nepodal žádnou stížnost na postup ukrajinské policie, přestože měl možnost si stěžovat u dvou složek ministerstva vnitra. Stěžovatel však uvádí, že po sdělení policie, že pokud jim nesdělí jména účastníků, nemohou s tím nic dělat, pochopil, že se ochrany u policie nedomůže, neboť je ve všeobecné známosti „zkorumpovanost policie na Ukrajině“. Má za to, že jak žalovaný, tak krajský soud nesprávně vyhodnotily skutečnost, že by se mohl domáhat právní ochrany u policie v zemi původu. Stěžovatel je názoru, že splňuje důvody pro udělení azylu uvedené v § 12 zákona o azylu. V zemi původu mu totiž hrozí pronásledování a obavy ze msty od příslušníků organizovaného zločinu, přičemž mu ochrana ze strany tamní policie není zajištěna. Má za to, že krajský soud pochybil, když neshledal ani důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť situace na Ukrajině není vzhledem k výše uvedenému pro stěžovatele bezpečná, když by byl po návratu do země původu vystaven ohrožení života z důvodu svévolného násilí. Na základě výše uvedeného navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný zaslal ke kasační stížnosti vyjádření, v němž trvá na tom, že jeho rozhodnutí bylo vydáno s ohledem na obsah správního spisu, jakož i v něm uvedenou žádost stěžovatele o azyl a výpovědi, které během správního řízení učinil, zcela v souladu se zákonem, přičemž své závěry řádně odůvodnil. Konstatuje, že v případě stěžovatele neshledal důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, neboť nedošlo k naplnění odůvodněného strachu z pronásledování z důvodů vymezených v § 12 zákona o azylu, a ani k naplnění některého z taxativně vymezených definičních znaků vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona. Má za to, že námitky uvedené v kasační stížnosti nijak neospravedlňují postup stěžovatele, který na území ČR pobývá od roku 1995, přitom od roku 2000 nelegálně. Uvedené důvody, proč o mezinárodní ochranu požádal tak pozdě, nemohou dle žalovaného obstát, stěžovateli nebránily žádné objektivní překážky, aby o mezinárodní ochranu zažádal dříve. Naopak je zřejmé, že o mezinárodní ochranu zažádal až po té, kdy mu bylo za jeho nelegální pobyt vystaveno rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný i krajský soud se řádně vypořádaly rovněž s možností řešit obavy stěžovatele již v zemi původu, případně si stěžovat na postup policie, pokud byl s jejím postupem nespokojen. Námitky stěžovatele považuje za nedůvodné, a proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Po zvážení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ji nelze považovat ve smyslu § 104a s. ř. s. za přijatelnou. Tvrzení, na základě nichž stěžovatel dovozuje přesah svých zájmů, neshledal zdejší soud důvodnými. Naopak má za to, že tvrzení stěžovatele nesplňují žádné z výše uvedených kritérií, pro něž je nutno kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany považovat za přijatelnou.

Pokud stěžovatel na podporu přijatelnosti své kasační stížnosti uvádí, že jak žalovaný, tak krajský soud nesprávně posoudily věrohodnost a vážnost jeho žádosti o azyl v důsledku toho, že tuto žádost podal po deseti letech svého pobytu v ČR, potom zdejší soud konstatuje, že s názorem stěžovatele nelze souhlasit. Žalovaný jednání stěžovatele posoudil jako momentální potřebu zlegalizovat svůj pobyt na území České republiky, kterou sám stěžovatel přiznal. Na základě toho a rovněž na základě zpráv o dnešní politické a ekonomické situaci na Ukrajině žalovaný dovodil nevážnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany a nedůvodnost azylově relevantních tvrzení. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného a konstatoval, že neshledal důvody pro udělení žádné formy mezinárodní ochrany. Nicméně, i kdyby podmínky dány byly, považoval skutečnost, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až deset let po té, co v České republice nelegálně pobýval, a to dokonce až v době, kdy bylo vydáno rozhodnutí o jeho vyhoštění z České republiky, v souladu s relevantní judikaturou Nejvyššího správního soudu za vylučující možnost se mezinárodní ochrany domoci. Zdejší soud nemá žádného důvodu se od své ustálené judikatury odchýlit. V úvahách krajského soudu tak nespatřuje žádné pochybení. K danému uvádí, že již v rozsudku ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, dostupném na

www.nssoud.cz, byl vysloven názor, že i přestože stěžovatel byl v zemi původu pronásledován z azylově relevantních důvodů, nemohl mu být azyl udělen za situace, kdy o azyl požádal až po čtyřech letech nelegálního pobytu v České republice, nadto z důvodů odlišných, které jej z ochrany formou azylu diskvalifikovaly (zde hrozícího správního vyhoštění). O azyl je totiž nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Podobně judikoval i čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4 Azs 395/2004 – 68, dostupném na www.nssoud.cz, v němž bylo vyjádřeno, že žádost o azyl podaná nikoliv bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co byl žadatel zadržen policií a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, svědčí o účelovosti takovéto žádosti. Pokud tedy stěžovatel nepožádal o udělení mezinárodní ochrany bezprostředně po příjezdu do ČR, nemůže se nyní s úspěchem jejího udělení domáhat. Na tom nic nemění ani vysvětlení stěžovatele jeho postupu ve věci, kdy uvedl, že měl strach zažádat si o azyl, neboť by tak specifikoval místo svého pobytu, a lidé z Ukrajiny, kteří jsou organizováni v Luhaňské brigádě, by ho tak mohli vyhledat. Tato tvrzení stěžovatel ničím nepodložil, v žádosti i při pohovoru uvedl pouze obecná tvrzení, bez jakéhokoli důkazu a konkretizace, kterých lidí konkrétně se obává. Navíc uvedl pouze jeden incident, kdy ho měli lidé z Ukrajiny při příjezdu do ČR v roce 2000 zbít a sebrat mu cestovní doklady. Nejvyšší správní soud má proto za to, že z daného nelze jednoznačně usuzovat a mít za prokázané, že stěžovateli bránily objektivní a natolik závažné překážky pro to, aby podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR a nelegálně zde po dobu deseti let pobýval (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 – 51, dostupný na www.nssoud.cz).

Navíc z výpovědi stěžovatele vyplývá, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal v přímé souvislosti s vydáním rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. Nepopírá, že podání žádosti považuje za cestu, jak legalizovat svůj pobyt na území ČR. Zdejší soud však podotýká, že řízení o udělení mezinárodní ochrany nelze považovat za obecnou cestu legalizace pobytu cizinců na území České republiky, ani za univerzální nástroj pro poskytování ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Je nutno jej považovat za institut zcela výjimečný, který je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování (k tomu srovnej rozsudek ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 – 46, dostupný na www.nssoud.cz). Zákon o azylu umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, kdy je žadatel ve své zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství,

národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Pokud tedy cizinec požádá o azyl proto, že mu hrozí správní vyhoštění, nemůže být taková žádost úspěšná. Takový postup ostatně vyplývá přímo z § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle kterého se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, *je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a pokud žadatel neprokáže opak.* Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů neshledal tuto námitku stěžovatele důvodnou.

Jako další důvod přijatelnosti své kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že v rámci rozhodnutí nebyly žádným způsobem zohledněny námitky neschopnosti bezpečnostních složek země jeho původu zajistit mu účinnou ochranu. Nesouhlasí s názorem krajského soudu, že si měl na postup policie na Ukrajině stěžovat. Stěžovatel totiž z jednání policie naznal, že s danou věcí nic nenadělá, neboť je ve všeobecné známosti „zkorumpovanost" policie na Ukrajině. Nejvyšší správní soud považuje za vhodné v prvé řadě uvést, že o pronásledování osoby v zemi svého původu se může jednat pouze v tom případě, že by jednání směřující vůči stěžovateli bylo buďto přičitatelné státu, nebo by stát nebyl schopen či ochoten stěžovateli patřičnou ochranu poskytnout. Je tedy nutno posoudit, zda stěžovatel měl či neměl reálnou možnost se své ochrany v zemi původu domoci. Zdejší soud se ztotožňuje s krajským soudem, že není jednoznačně prokázáno, že by tomu tak v daném případě nebylo. Ze spisového materiálu totiž nikterak nevyplývá, že by se stěžovatel situaci, ve které se ocitl v souvislosti se sepsáním zmiňované petice, vůbec snažil řešit u státních orgánů své země původu. Zdejší soud je téhož názoru jako krajský soud, že pokud stěžovatel nebyl spokojen s vyšetřováním svého případu ukrajinskou policií, měl si stěžovat u příslušných státních orgánů Ukrajiny. Ze zpráv o zemi původu, které byly žalovanému i krajskému soudu při rozhodování k dispozici, konkrétně z informace MZV ze dne 19. 1. 2010, č. j. 129871/2010-LPTP, je patrno, že na postup policie je možno si stěžovat u dvou speciálních odborů ministerstva vnitra, a dále mají občané Ukrajiny možnost obrátit se na ukrajinského ombudsmana. Pokud stěžovatel nevyužil možnost domáhat se ochrany u státních orgánů své země původu, nelze usuzovat, že by mu patřičná ochrana v jeho situaci nebyla ze strany státních orgánů poskytnuta. V takovém případě nezbývá Nejvyššímu správnímu soudu než konstatovat, že krajský soud nepochybil, když dospěl k závěru o nedůvodnosti tvrzení stěžovatele o jeho pronásledování v zemi původu, přičemž tvrzení, že se v předmětné situaci (kdy byl na Ukrajině zbit při přenosu zmiňované petice) ocitl právě na základě jednání státních orgánů, ničím nedoložil. Pouze tvrdil, že ho někdo zbil, že se po něm následně ptají nějací lidé, a že si myslí, že lze jednání přičítat státním orgánům z Užhorodu. Nelze tedy ani vyloučit, že se v daném případě jednalo o napadení ze strany soukromých osob. Na základě ničím nepodložených tvrzení stěžovatele a jeho nevyužití možnosti obrátit se se svými problémy na státní orgány nelze dospět k jednoznačnému závěru, že by státní orgány vědomě podporovaly, tolerovaly či

nedokázaly stěžovateli zajistit přiměřenou ochranu. Z informace MZV ze dne 29. 7. 2009, č. j. 111193/2009-LPTP, založené ve spise, navíc vyplývá, že Ukrajina je demokratická země a jejím občanům nehrozí diskriminace či pronásledování z důvodu jejich názorů, dlouhodobého pobytu v zahraničí či vyjádření nesouhlasu s politickým režimem. Tuto skutečnost stěžovatel žádnými prokazatelnými důkazy nezpochybnil. V návaznosti na dané zdejší soud uvádí, že v řízení o udělení azylu musí správní orgán často rozhodovat v důkazní nouzi. Za této situace je nutné při hodnocení důkazů vzít v úvahu také způsob výkonu státní moci v zemi původu, možnost uplatňování politických práv a další okolnosti, které mohou mít vliv na naplnění důvodů pro udělení azylu. Taková výhrada pochybnosti se uplatní ve prospěch žadatele například tam, kde z dalších důkazů plyne, že stav dodržování lidských práv v zemi původu je špatný, že občanům je upíráno právo na změnu vlády, že dochází k nezákonným popravám, mizení osob, častému používání mučení. Naopak, je-li země původu žadatele o azyl právním státem s demokratickým režimem, je na žadateli o azyl, aby věrohodně doložil, že je skutečně pronásledován (k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 – 89, dostupný na www.nssoud.cz). Zdejší soud tedy uzavírá, že mezinárodně právní ochrana formou azylu je poskytována jenom v těch případech, kdy jedinec prokazatelně nemůže z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu využít ochrany svého domovského státu. K této problematice se Nejvyšší správní soud již vyjádřil, např. v rozsudku ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 – 37, dostupném na www.nssoud.cz, v němž byl vysloven závěr, že za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu je nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí. K tomu, aby mohl takový závěr být učiněn, je nutné, aby stěžovatel využil všech prostředků, které právní řád jeho země původu k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Stěžovatel však prostředků ochrany zaručených ukrajinskými zákony nevyužil, a žádným způsobem nedoložil, že by úspěšnost využití těchto prostředků byla vyloučena. Z těchto důvodů neshledal Nejvyšší správní soud uplatněnou námitku důvodnou.

Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud neshledává důvodnou ani námitku, že krajský soud měl s ohledem na situaci na Ukrajině shledat důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Podle ustanovení § 14a citovaného zákona se žadateli, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, udělí doplňková ochrana, existují-li v jeho případě důvodné obavy, že by mu po návratu do státu, jehož je občanem, hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Jaké situace jsou podle zákona považovány za vážnou újmu, stanoví taxativní výčet v § 14a odst. 2 zákona o azylu. Ze stěžovatelových tvrzení ani z dostupných informací, zejména ze zpráv založených ve správním spise a z informace MZV ze dne 13. 5. 2009, č. j. 106362/2009 – LPTP, jakož i z informace MZV ze dne 29. 7. 2009, č. j. 111193/2009-LPTP, nevyplývá, že by stěžovateli hrozilo, že po návratu do vlasti bude z důvodu dlouhodobého pobytu v zahraničí

vystaven takovému jednání státní moci, které by zakládalo důvod pro udělení doplňkové ochrany. Zdejší soud ověřil, že se žalovaný otázkou udělení doplňkové ochrany podle výše uvedeného ustanovení dostatečně zabýval, v dostatečném rozsahu zjistil skutkový stav věci, opatřil si důkazy a podrobně své rozhodnutí odůvodnil. Otázkou udělení doplňkové ochrany se pak v napadeném rozsudku zabýval i krajský soud, který se ztotožnil se závěry žalovaného.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Zdejší soud současně vyhodnotil, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno ani žádné procesní pochybení ze strany krajského soudu, který navíc zcela respektoval výše uvedenou ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Za těchto okolností zdejší soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou, a ve smyslu citovaného ustanovení ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátce, a to v souladu s vyúčtováním ze dne 27. 7. 2011, částkou 2 x 2 100 Kč, tj. za dva úkony právní služby – převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu týkající se věci samé, a 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“), která celkově činí 4 800 Kč. Protože zástupkyně stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen daň), byla k přiznané odměně připočtena i příslušná částka odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně vypočtená podle citovaného zákona činí 960 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů řízení ve výši 5 760 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2011

JUDr. Radan Malík
předseda senátu